



REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Primljeno	15.02.2020.	
Preporučeno		
Spremljeno		
Otpremljeno		

Poslovni broj: 53 Pž-874/2017-3

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Branke Šabarić Zovko, predsjednice vijeća, Ružice Omazić, sutkinje izvjestiteljice i Mirte Matić, članice vijeća, u pravnoj stvari 1. tužitelja NOVABELA GRUPA d.o.o., OIB 83565636972, Zagreb, Augusta Šenoe 3, 2. tužitelja ARIS 2000 d.o.o., OIB 06571045637, Zagreb, Frateršćica 60 i 3. tužitelja HRVOJA ŠIMIĆA iz Zagreba, Bleiweisova 27, OIB 45735250142, svi tužitelji s adresom za primanje pismena na Hrvoje Šimić, Zagreb, Bleiweisova 27, protiv tuženika RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d., OIB 53056966535, Zagreb, Petrinjska 59, kojeg zastupa punomoćnik Ivan Glamuzina, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Glamuzina i Grošeta u Zagrebu, Krajiška 27, radi naknade štete, odlučujući o žalbi tužitelja protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-60/2015 od 19. listopada 2016., u sjednici vijeća održanoj 22. siječnja 2020.

presudio je

Odbija se kao neosnovana žalba tužitelja i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-60/2015 od 19. listopada 2016.

Obrazloženje

Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-60/2015 od 19. listopada 2016. u točki I. njene izreke odbijen je tužbeni zahtjev da se naloži tuženiku platiti prvotuzitelju iznos od 5.250.000,00 kn sa zakonskim zateznim kamatom od dospijeca više pojedino određenih iznosa glavnice do isplate; drugotuzitelju iznos od 5.250.000,00 kn sa zakonskim zateznim kamatom od dospijeca više pojedino određenih iznosa glavnice do isplate i trećetuzitelju iznos od 5.250.000,00 kn sa zakonskim zateznim kamatom od dospijeca više pojedino određenih iznosa glavnice do isplate. Točkom II. izreke naloženo je prvotuzitelju, drugotuzitelju i trećetuzitelju naknaditi tuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 128.125,00 kn.

Protiv navedene presude zajedničku žalbu su podnijeli tužitelji zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne

primjene materijalnog prava s prijedlogom da ovaj sud ukine pobijanu presudu i predmet vrati na ponovno suđenje.

U žalbi ponavljaju navode iznesene tijekom prvostupanjskog postupka te ističu da je počinjena bitna povreda iz odredbe članka 354. stavka 2. točke 11. Zakona o parničnom postupku jer obrazloženje pobijane presude nema razloge o svim odlučnim činjenicama, te navode da je počinjena i bitna povreda iz točke 6. navedenog članka, jer prvostupanjski sud nije prihvatio predložene dokaze saslušanjem svjedoka i vještačenjem na okolnost nastanka i visine štete koja je nastala tužiteljima zadržavanjem i protupravnim podnošenjem zadužnica na naplatu, te jer je prvostupanjski sud odlučujući o prigovoru litispedencije izvršio uvid u spis poslovni broj P-5901/11, a da pritom na ročištu nije raspravljano što je utvrđeno iz tog dokaza. Nadalje, navode da je prvostupanjski sud pogrešno tumačio zastaru na koju su se tužitelji pozivali, te da je pogrešno zaključio da tuženik nije prevarno postupao pri sklapanju ugovora o pristupanju dugu. Odluku o parničnim troškovima pobijaju isticanjem kako tužitelji nisu jedinstveni suparničari, a da tuženik nije točno specificirao koliko troškova potražuje od svakog pojedinog tužitelja.

Odgovor na tužbu nije podnesen.

Žalba nije osnovana.

Ispitavši pobijanu presudu i rješenje u smislu odredbe članka 365. stavka 2. Zakon o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11-pročišćeni tekst i 25/13, 89/14 i 70/19; dalje: ZPP) u granicama razloga navedenih u žalbi pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud nalazi da je prvostupanjska presuda pravilna i zakonita.

U provedenom postupku, a ni donošenjem pobijane presude nije počinjena niti jedna od bitnih povreda odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, pa ni ona iz odredbe članka 354. stavka 2. točke 11. ZPP-a na koju upiru tužitelji. Suprotno navodima tužitelja obrazloženje pobijane presude sadrži jasne i valjane razloge o svim odlučnim činjenicama na temelju kojih je prvostupanjski sud izveo zaključak o neosnovanosti tužbenog zahtjeva, a te činjenice nisu u suprotnosti sa sadržajem isprava u spisu.

Donošenjem pobijane presude nije učinjena niti bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točke 6. ZPP-a. Da bi ta povreda bila učinjena potrebno je da zbog nezakonitog postupanja suda, stranci bude onemogućeno raspravljanje pred sudom.

Ovaj sud ukazuje kako odbijanje suda da izvede određene dokaze samo po sebi ne predstavlja onemogućavanje stranke u raspravljanju pred sudom. Naime, prema navedenoj odredbi, stranka se može onemogućiti da raspravlja pred sudom samo nezakonitim postupanjem suda, a ovlaštenje suda da odbije određeni dokazni prijedlog u skladu je s njegovim zakonskim ovlaštenjem i proizlazi iz članka 220. stavka 2. ZPP-a. U ovom konkretnom slučaju bitne činjenice se mogu utvrditi iz isprava koje prileže spisu, pa bi stoga izvođenje svih predloženih dokaza nepotrebno odužilo postupak. Stoga je prvostupanjski sud pravilno odbio tužiteljev prijedlog za izvođenje navedenih dokaza. Nadaje, suprotno žalbenim navodima, žaliteljima je omogućeno raspravljanje o prigovoru litispedencije istaknutom u

odgovoru na tužbu, koji je prvostupanjski sud nakon uvida u presudu poslovni broj P-5901/11 dostavljen u spis uz odgovor na tužbu ocijenio neosnovanim, pa nije smatrao potrebnim izvoditi dokaze o tome na pripremnom ročištu i stoga nije odbacio tužbu, nego je o tom prigovoru odlučio u odluci o glavnoj stvari (članak 288. ZPP-a).

Predmet spora je naknada štete za koju tužitelji tvrde da im je nastala u periodu od 30. rujna 2011. do 30. studenog 2012. radi protupravnog postupanja tuženika. Tužitelji smatraju da je tuženik postupio protupravno jer je zadržao i podnio na naplatu zadužnice koje su mu tužitelji predali prilikom sklapanja ugovora o pristupanju dugu.

Prema odredbi članka 1045. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08 i 125/11; dalje: ZOO) tko drugome prouzroči štetu, dužan je naknaditi je ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje. Prema tome, odgovornost za štetu nastaje pod pretpostavkom da je osoba odgovorna za štetu počinila protupravnu radnju zbog koje je nastala šteta osobi koja traži popravak štete i ako postoji uzročna veza između štetne radnje i štete kao posljedice, s tim da sve te pretpostavke moraju biti kumulativno ispunjene i odgovornost tuženika ne postoji ukoliko nije ispunjena bilo koja od navedenih pretpostavki.

Pravilno je prvostupanjski sud zaključio da tuženik nije postupio protupravno kada je zadužnice koje su bile instrumenti osiguranja njegove tražbine dao na naplatu, odnosno kada ih nije povukao, pa time žalitelji nisu dokazali postojanje jedne od pretpostavki odgovornosti za štetu.

Iz podataka u spisu i obrazloženja pobijane presude proizlazi da je tuženik imao potraživanje od Novabele d.o.o. na temelju ugovora o kreditu od 1. srpnja 2004. , te potraživanje od Aris 2000 d.o.o. na temelju ugovora o kreditu od 2. studenog 2006. i 15. rujna 2009. Tužitelji su s tuženikom sklopili ugovore o pristupanju dugu kojim su se obvezali da će ispuniti njegovu tražbinu prema dužnicima iz navedenih ugovora o kreditima i stupili su u obvezno pravni odnos pored dužnika (radi se o ugovoru iz odredbe članka 101. ZOO-a). Iz Ugovora o pristupanju dugu od 15. listopada 2010. proizlazi da je dug s osnove ugovora o kreditu prema tuženiku imalo društvo Novabela d.o.o. kojem dugu je pristupio tužitelj Aris 2000 d.o.o. i obvezao se kao instrumente osiguranja dati zadužnice. Iz Ugovora o pristupanju dugu od 22. listopada 2010. proizlazi da je dug s osnove ugovora o kreditu prema tuženiku imalo društvo Novabela d.o.o. kojem dugu je pristupio tužitelj Novabela grupa d.o.o. i obvezao se kao instrumente osiguranja dati zadužnice. Iz Ugovora o pristupanju dugu od 4. svibnja 2011. proizlazi da dug s osnove ugovora o kreditu prema tuženiku ima tužitelj Aris 2000 d.o.o., kojem dugu su pristupili tužitelj Novabela grupa d.o.o., Destilerija d.o.o., Aris 2000 i partneri k.d. i Hrvoje Šimić te se obvezali kao instrumente osiguranja dati zadužnice. Tužitelji su dostavili tuženiku zadužnice ovjerene po javnom bilježniku.

Ugovorima o međusobnom reguliranju prava i obveza sklopljenim između tuženika i ovdje tužitelja kao pristupatelja dugu od 4. svibnja 2011. utvrđeno je koliki je dug po pojedinim kreditima, te da banka (ovdje tuženik) može pokrenuti postupak prisilne naplate na svim instrumentima osiguranja koja su predana prema naprijed navedenim Ugovorima o pristupanju dugu od 15. listopada 2010., 22. listopada 2020. i 4. svibnja 2011., ako se dug ne bi podmirivao u rokovima navedenim Ugovorom, odnosno ako banka bude morala pokrenuti postupak ovrhe radi namirenja svog potraživanja. Člankom 4. Ugovora o međusobnom reguliranju prava i obveza ugovoreno je po kojoj stopi će se obračunat kamata uz uvjet da

dužnici iz tog ugovora (ovdje tužitelji) uplaćuju na račun banke određene navedene mjesečne iznose počevši od zaključenja tog ugovora do 25. rujna 2016., te je ugovoreno da se u slučaju neplaćanja dvije uzastopne rate zatezna kamata automatski vraća na zakonsku zateznu kamatu i poništava se mogućnost predložene dinamike otplate.

Tužitelji su 14. rujna 2011. zaprimili obavijest tuženika o raskidu oba ugovora o međusobnom reguliranju prava i obveza od 4. svibnja 2011., te su 22. rujna 2011. zaprimili obavijest o podnošenju na naplatu zadužnica predanih radi osiguranja i naplate duga po ugovorima o pristupanju dugu od 15. listopada 2010., 22. listopada 2011. i 4. svibnja 2011.

Prvenstveno valja istaknuti da je neosnovan žalbeni navod da je prvostupanjski sud pogrešno zaključio da ugovori o pristupanju dugu nisu sklopljeni prijevremenim postupanjem tuženika. Naime, pravilno je zaključio prvostupanjski sud da su neosnovani navodi tužitelja da su ugovori o pristupanju dugu ništetni ili pobojni i za to je dao jasne i valjane razloge koje prihvaća ovaj sud. Pritom valja istaknuti da je uvidom u e-spis utvrđeno da je u postupku u predmetu poslovni broj P- 5901/11, na koji su se pozvali tužitelji u tužbi navodeći da se već vodi parnica radi utvrđenja ništavim odnosno pobojnim ugovora o pristupanju dugu od 15. listopada 2010., 22. listopada 2010. i 4. svibnja 2011. (zbog činjenica koje ponavlja u ovom postupku), pravomoćno odbijen zahtjev tužitelja da se utvrdi da su ništetni ili pobojni navedeni ugovori o pristupanju dugu te je odbijen kao neosnovan zahtjev tužitelja da im tuženik vrati zadužnice predane radi osiguranja i naplate preuzetog duga.

Iz Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obveza od 4. svibnja 2011. proizlazi kako nije izričito ugovoreno da će tuženik povući zadužnice podnesene na naplatu na teret računa tužitelja, već suprotno, zadužnice koje su dane kao instrument osiguranja tražbine tuženika, ostale su instrument osiguranja, a radi osigurana i naplate tražbine po Ugovoru o pristupanju dugu od 4. svibnja 2011. tužitelji su predali tuženiku zadužnice ovjerene kod javnog bilježnika 5. svibnja 2011. Dakle, pravilno je prvostupanjski sud zaključio i detaljno obrazložio da su neosnovane tvrdnje tužitelja kako je dogovoreno da će tuženik povući zadužnice.

Tužitelji nisu valjanim dokazima (uplatnicama, izvacima sa žiro računa) dokazali da su uredno u skladu s člankom 4. Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obveza vraćali dug tuženiku, a teret dokazivanja te činjenice je na tužiteljima (članka 219. ZPP-a). Člankom 4. Ugovora o reguliranju međusobnom prava i obveza ugovoreno je da se u slučaju neplaćanja dvije uzastopne rate poništava mogućnost predložene dinamike otplate. Prema tome, tužitelji nisu dokazali da su neosnovano raskinuli Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obveza od 4. svibnja 2011. (u kojim je rok ispunjenja bitan sastojak) o čemu su obaviješteni dopisom tuženika od 14. rujna 2011., a nakon čega je osnovano tuženik podnio zadužnice na naplatu, o čemu je dopisom od 22. rujna 2011. obavijestio tužitelje.

Ovdje valja istaknuti da je prvostupanjski sud pravilno odbio dokazne prijedloge tužitelja (vještačenja i dr.) budući da su dokazi predloženi na okolnost nastanka i visine štete, a ne radi utvrđenja točno određene, a među strankama sporne činjenice. Tužitelji su u tužbi naveli dokazne prijedloge koje predlažu izvesti, ali nisu naveli koje činjenice iz tih dokaza treba utvrditi, osim kod po potrebi predloženog vještačenja na okolnost blokade računa tužitelja Aris d.o.o. u 2010. godini i redoslijeda plaćanja za Aris d.o.o. iz veljače i svibnja 2011.

Slijedom navedenog prvostupanjski sud je pravilno zaključio da zadužnice nisu protupravno podnesene na naplatu, te da tuženik nije protupravno postupio i da stoga nisu ispunjene pretpostavke tuženikove odgovornosti za štetu. Osim toga u pravu je prvostupanjski sud da tužitelj nije dokazao niti postojanje drugih pretpostavki odgovornosti za štetu. Naime, iz podataka u spisu proizlazi da tužitelji nisu naveli u tužbi, a niti nakon tuženikovog upiranja na to u odgovoru na tužbu, na što se točno odnosi šteta, na običnu štetu, izmaklu korist ili neimovinsku štetu (članak 1056. ZOO-a)

Neosnovan je žalbeni navod o pogrešnoj ocjeni prvostupanjskog suda glede tužiteljevih prigovora zastare. Pravilno je prvostupanjski sud zaključio da eventualno nastupanje zastare tuženikove tražbine ne može biti razlog za naknadu štete, a obrazloženje takvog shvaćanja prihvaća u cijelosti i ovaj sud.

Osim toga, valja istaknuti da je svakim priznanjem duga i poduzimanjem radnji radi naplate duga po ugovorima o kreditu došlo do prekida zastarijevanja tražbina tuženika (članak 240. ZOO-a). Zatim, u konkretnom slučaju se radi o naplati tražbine tužitelja na temelju zadužnica, koje osim što su sredstvo osiguranja i naplate tražbine, imaju i svojstvo ovršne isprave. Ovaj sud ukazuje na to kako je, na sedmoj sjednici građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održane 19. studenog 2018. zauzeto pravno shvaćanje prema kojemu se na tražbinu iz zadužnice koja je privatna isprava i na kojoj je potpis dužnika samo ovjeren kod javnog bilježnika i koja nije potvrđena od javnog bilježnika (solemnizirana) primjenjuje opći zastarni rok od pet godina iz članka 371. ZOO/91 (sada članak 225. ZOO/05), dok se na tražbine iz zadužnice koje su potvrđene kod javnog bilježnika (solemnizirane) primjenjuje zastarni rok od 10 godina iz članka 379. ZOO/91 (sada članak 233. ZOO/05). Podnošenjem zadužnice na naplatu sukladno odredbi članka 241. ZOO-a zastara je prekinuta.

Odluka o parničnim troškovima donesena je pravilnom primjenom odredbe članka 154. stavka 1. ZPP-a jer su tužitelji u cijelosti izgubili spor pa im je naloženo nadoknaditi troškove tuženiku. U pravu su tužitelji da nisu jedinstveni suparničari i da je tuženik imao pravo od svakog posebno zahtijevati troškove. Tužitelji su obični suparničari, a prema odredbi čl. 161. ZPP-a suparničari podmiruju troškove na jednake dijelove (st. 1.), osim ako postoji znatna razlika u njihovom udjelu u sporu (st. 2.). U ovom slučaju nema razlike udjela tužitelja u sporu budući da svaki od njih zahtijeva isplatu iznosa od po 5.250.000,00 kn. Iz podataka u spisu proizlazi da tuženik nije postavio zahtjev za naknadu troška od svakog tužitelja posebno, nego zahtjev za naknadu točno određenih troškova, a što znači da se odnosi na sve tužitelje. U konkretnom slučaju je naloženo tužiteljima da isplate trošak u iznosu od 128.125,00 kn, pa budući da se radi o djeljivoj obvezi (članak 41. ZOO-a) ona se dijeli na jednake dijelove na sva tri tužitelja i svaki je dužan ispuniti svoj dio obveze i platiti trošak u iznosu od 42.708,33 kn.

Zbog navedenog je na temelju odredbe članka 368. stavka 1. ZPP-a valjalo u odnosu na tužitelje iz pobijane presude odlučiti kao u izreci ove presude, budući da je u odnosu na tužitelja Destilacija d.o.o., Zagreb, prekinut postupak rješenjem od 30. studenog 2015.

Stoga će prvostupanjski sud nakon zaprimanja ove odluke i predmetnog spisa odlučiti o prijedlogu tužitelja Destilacija d.o.o. u stečaju za nastavljjanje prekinutog postupka podnesenom 3. travnja 2018. i shodno tome će dalje postupiti.

Zagreb, 22. siječnja 2020.

Dokument je elektronički potpisan:

BRANKA ŠABARIĆ
ZOVKO

Vrijeme potpisivanja:

21-02-2020
14:17:15



DN:
C=HR
O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.97=#130D48523937333439333636383139
L=ZAGREB
S=ŠABARIĆ ZOVKO
G=BRANKA
CN=BRANKA ŠABARIĆ ZOVKO

Predsjednica vijeća
Branka Šabarić Zovko

Broj zapisa: 17893-2850b

Kontrolni broj: 00c49-9487d-a3bd7

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=BRANKA ŠABARIĆ ZOVKO, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE
HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>



unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.

